

**RAAD VAN TUCHT DEN HAAG -
JT 2010-01**

Het verdient de voorkeur de opdracht voor een persoonsgericht onderzoek vooraf te bevestigen. Daarbij moeten de beperkingen van het onderzoek vooraf duidelijk worden gemaakt. De accountant mag geen mededelingen doen over strafbare feiten die hij niet zelf heeft onderzocht.

De accountantsdienst van de Surinaamse overheid onderzoekt in opdracht van het Openbaar Ministerie of er wellicht strafbare feiten zijn gepleegd bij bepaalde financiële transacties. Op grond van de gerapporteerde bevindingen veroordeelt de kantonrechter een bank en enkele rekeninghouders. De accountant die het onderzoek heeft uitgevoerd trekt zijn rapport met bevindingen na de veroordeling in. In hoger beroep worden de verdachten vrijgesproken.

De vrijgesproken bank en rekeninghouders dienen daarop een klacht in tegen de accountant. Zij verwijten de accountant dat hij onzorgvuldig te werk is gegaan, dat hij niet duidelijk heeft gemaakt dat hij een bijzonder belang vertegenwoordigde en dat zijn bevindingen een deugdelijke grondslag missen.

Volgens de Raad van Tucht vallen deze specifiek overeengekomen werkzaamheden onder RAC 920, die de accountant verplicht duidelijkheid te verschaffen over de aard en omvang van de werkzaamheden en de voorwaarden van de opdracht. De accountant kan die duidelijkheid op verschillende manieren verschaffen, bijvoorbeeld door de opdracht op te nemen in het rapport van bevindingen. Maar het verdient de voorkeur een opdrachtbevestiging te verstrekken voordat de accountant begint aan het onderzoek.

De accountant heeft de opdracht weliswaar opgenomen in het rapport van bevindingen, maar heeft daarbij nagelaten de beperkingen van de opdracht te vermelden en evenmin aangegeven waarom hij heeft afgezien van hoor en wederhoor. De onderzoeker komt in de rapportage bovendien met conclusies en

oordelen die de beantwoording van de onderzoeksvragen te buiten gaan. Het rapport geeft daarom geen duidelijk beeld van de opdracht, de verrichte werkzaamheden en de uitkomst daarvan. Daardoor is de accountant onzorgvuldig geweest.

Volgens de Raad van Tucht ontbeert het rapport bovendien een deugdelijke grondslag omdat de accountant op basis

Annotatie bij JT 2010-01

De eerste klager was een bank, waarbij de overige klagers rekeningen onderhielden, ten laste waarvan betalingen aan het buitenland zijn gedaan; daarmee zou de deviezenwetgeving zijn overtreden.

De Raad van Tucht meent dat betrokkene terecht heeft gesteld dat zijn opdracht onder RAC 920 viel. Weliswaar betrof de opdracht inderdaad financiële informatie, maar betrokkene had dan ingevolge paragraaf 9 van RAC 920 moeten vaststellen dat er met klagers overeenstemming bestond over de overeengekomen werkzaamheden en de voorwaarden van de opdracht. Dit is kennelijk niet gebeurd, maar dat betekent niet dat betrokkene de opdracht niet kon uitvoeren: hij had dit kunnen doen onder de vigeur van de Gedragsrichtlijn inzake persoonsgerichte accountantsonderzoeken; de raad wijst hier ook op. Uit de uitspraak, maar niet uit bijgaande samenvatting, blijkt dat de raad wel van oordeel was dat hoor en wederhoor niet behoefde te worden toegepast, althans indien betrokkene zich aan zijn opdracht had gehouden. In het licht van de gestelde onderzoeksvragen is dat begrijpelijk: de antwoorden lijken geheel af te leiden uit de van klagers afkomstige dan wel door de opdrachtgever ter beschikking gestelde informatie. Maar de motivering van de raad op dit punt is moeilijk naar waarde te schatten.

Betrokkene is evenwel de opdracht verre te buiten gegaan, door belastende oordelen over klagers te geven. Dat de raad daarin geen partijdigheid zag, is voor een buitenstaander moeilijk te begrijpen. Bij een dergelijke incidentele en gevoelige opdracht is grondige kennisneming van de regelgeving en vaak ook van de jurisprudentie onontbeerlijk.

Hans Blokdijk

De volledige teksten van de uitspraken van de Raad van Tucht en het College van Beroep voor het bedrijfsleven zijn tegen kopieerkosten te bestellen bij de NIVRA-bibliotheek, e-mail bibliotheek@nivra.nl. Niet gepubliceerde samenvattingen van uitspraken staan op www.nivra.nl.

van verklaringen van derden ongevraagd rapporteert over overtredingen die hij niet zelf heeft onderzocht.

De Raad van Tucht verklaart de klachten gedeeltelijk gegrond en berispt de accountant schriftelijk. Bij de keuze van de maatregel houdt de Raad er rekening mee dat de accountant uiteindelijk heeft erkend dat hij fout heeft gehandeld, maar toen de strafzaak in eerste aanleg nog liep – en het er dus op aankwam – geweigerd heeft zijn rapport aan te passen of in te trekken.

1322/08.17

RAAD VAN TUCHT DEN HAAG - JT 2010-02

Je kunt bij de tuchtrechter alleen klagen over de individuele accountant die verantwoordelijk is voor de omstreden werkzaamheden en geen klacht indienen tegen kantoren.

De cliënten van een Belgische accountant zijn ontevreden over diens werkzaamheden. In 2002 neemt een ander accountantskantoor de aandelen over in het kantoor van de Belg, die toetreedt tot de maatschap van de nieuwe eigenaar. De Belg blijft de verantwoordelijke partner voor de werkzaamheden die voor de betrokken cliënten worden uitgevoerd.

De ontevreden cliënten dienen een klacht in tegen de nieuwe eigenaar en drie accountants van dit kantoor, maar niet tegen de Belg.

De Raad van Tucht zegt dat je op grond van artikel 33 WRA alleen een tuchtklacht kunt indienen over het handelen of nalaten van een individuele registeraccountant en niet tegen een accountantskantoor. Volgens de Raad zijn de omstreden werkzaamheden verricht door en onder verantwoordelijkheid van de Belgische accountant. De klagers hebben geen feiten aangevoerd die erop wijzen dat de beklagde accountants verantwoordelijk zijn.

1308/08.03

RAAD VAN TUCHT AMSTERDAM - JT 2010-03

De accountant die een verklaring afgeeft bij de verantwoording van subsidies en daarbij twijfelt over de uitleg van de regels moet nagaan hoe hij de regels moet uitleggen of zijn twijfels kenbaar maken in de verklaring.

Het ministerie van Economische Zaken verstrekt op basis van twee regelingen subsidies aan een scheepswerf. Een accountant geeft een verklaring af bij de subsidieverantwoording. Ten onrechte, vindt het ministerie, dat een klacht indient bij de Raad van Tucht.

In de eerste subsidieverantwoording is namelijk een verkeerde eindprijs opgenomen. In de tweede verantwoording geeft de opgevoerde transactiewaarde geen getrouw beeld van de werkelijke waarde. En bij de derde subsidieverantwoording zijn motoren van een Duitse leverancier volgens het ministerie ten onrechte verantwoord bij het Nederlands aandeel van de transactiewaarde.

Wat betreft de eerste subsidieverantwoording treft de accountant geen verwijt, zegt de Raad van Tucht. Afgaande op het Besluit subsidies zeescheepsnieuwbouw 1994 is de accountant terecht uitgegaan van de prijs in het bouwcontract staat. Bij de tweede en derde verantwoording heeft de accountant ten onrechte aanzienlijke posten onder het Nederlandse aandeel van de transactiewaarde opgenomen, terwijl het gaat om leveringen van buitenlandse rederijen. Volgens de raad bestond over het opnemen van commissiekosten grote onduidelijkheid, mede omdat het ministerie de vastgestelde regels op een andere manier is gaan uitleggen. De accountant erkent dat hij grote twijfels had over de manier waarop hij de regels heeft uitgelegd en dat die uitleg niet letterlijk is terug te vinden in de regels. De raad vindt dat de accountant gezien die onduidelijkheid zijn licht had moeten opsteken bij het ministerie of in de verklaring duidelijk moeten maken dat hij zijn twijfels had. Omdat hij geen van tweeën heeft gedaan mist de verklaring een deugdelijke grondslag.

De raad vindt de klacht op twee punten gegrond en berispt de accountant schriftelijk.

R636

Annotatie bij JT 2010-03

Klager is de minister van Economische Zaken. De klacht betreft accountantsmededelingen afgegeven in het kader van subsidieregelingen betreffende de zeescheepsbouw en de exportfinanciering daarvan.

Bij de mededeling inzake de exportfinanciering moet de accountant vermelden; 'het percentage van het exportdeel van de order dat kan worden toegerekend aan goederen of diensten die zijn geproduceerd of verricht door in Nederland gevestigde ondernemingen'. Nu ken ik de regelingen niet, maar uit een mededeling van betrokkene kan worden afgeleid dat voor dit percentage een grens geldt waaronder de scheepsbouworde niet voor subsidie in aanmerking komt. Betrokkene deelt namelijk mede dat de in de procedure door klager gegeven uitleg van de regeling zou betekenen "dat al minstens een decennium geen schip meer in Nederland van de helling is gerold dat 'Nederlands' is". Een voor een buitenstaander nogal schokkende mededeling! De Raad stelt dan dat dit zeer wel mogelijk kan zijn, maar dat het niet aan betrokkene was om te besluiten het kennelijk bestaande gebruik te volgen: hij had zich moeten verstaan met het Ministerie. In JT 2008-43 had de betrokkene zich wel bij de overheidsinstantie vergewist van de interpretatie, waardoor de klacht toen ongegrond is verklaard.

Hans Blokdijs